

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/114/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123203347
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123203347.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom Jána Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov: matka C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, E. F., t.č. G. F. XX, A. a otec H. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, J., zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Michal Krutek, s. r. o., so sídlom Hlavná 11, Trnava, IČO: 47 254 581, o návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia a na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 20.06.2023, č.k. 40P/29/2023-17, jednomyselne takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa v napadnutom výroku II. mení tak, že otec je do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 20P/11/2023 o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloleťmu dieťaťu na čas po rozvode, oprávnený stýkať sa s maloletým dieťaťom: A. B., nar. XX.XX.XXXX, v každom kalendárnom týždni v utorok od 15:00 hod. do 18:00 hod. a vo štvrtok od 15:00 hod. do 18:00 hod. a v každom nepárnom kalendárnom týždni v nedeľu od 15:00 hod. do 18:00 hod. , a to za prítomnosti matky.

Otec si maloleté dieťa preberie a odovzdá v mieste bydliska matky.

Matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť.

Vo zvyšku sa návrh otca na dočasnú úpravu styku s maloletým dieťaťom zamietá.

odôvodnenie:

1.V napadnutom rozhodnutí súd prvej inštancie zamietol návrh otca na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 28.03.2023, č. k. 20P/16/2023 - 7 (výrok I.), na čas do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 20P/11/2023 o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloleťmu dieťaťu na čas po rozvode nariadil neodkladné opatrenie, podľa ktorého je otec oprávnený sa stretávať s maloletým dieťaťom v prítomnosti matky každý týždeň v utorok od 15:00 hod do 18:00 hod, vo štvrtok od 15:00 hod do 18:00 hod, v nedeľu od 15:00 hod do 18:00 hod., ak sa otec pred určeným stretnutím dobrovoľne podrobí vykonaniu testu na prítomnosť marihuany zo slín alebo z moču a matke preukáže negatívnym výsledkom a zároveň otec nebude vykazovať zjavné známky požitia alkoholu alebo iných omamných alebo psychotropných látok (výrok II.), maloleťmu dieťaťu ustanovil na zastupovanie v tomto konaní za procesného opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom Jána Bottu 4, Trnava (výrok III.) a vo výroku IV. deklaroval, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2.Rozhodnutie právne odôvodnil § 324 ods.1, § 325 ods.1, 2,§ 326 , § 329 ods. 1,2, § 330 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „ C.s.p.“), § 2 ods.1, § 361, § 363 zákona č. 161/2015

Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“), keď po oboznámení sa s návrhom, doloženou sms komunikáciou rodičov, doloženými videozáznamami z pokusu o nadviazanie telefonického spojenia otca s matkou (celkovo 12 záznamov z 22.05.2023 a z 29.05.2023), pripojenými spisovými materiálmi pod sp. zn. 20P/11/2023, 20P/15/2023, 20P/16/2023 dospel k záveru, že nie je zákonom stanovený dôvod zrušiť neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Trnava zo dňa 28.03.2023, č. k. 20P/16/2023 – 7, keď nemal za osvedčenú zmenu pomerov alebo odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo nariadené. Konštatoval, že otec sa podaním zo dňa 02.06.2023 nedomáha zmeny osobnej starostlivosti maloletého dieťaťa z matky na inú oprávnenú osobu, ani v podanom návrhu neuvádza okolnosti, pre ktoré by súd mal dospieť k záveru o odpadnutí dôvodov, pre ktoré súd upravil povinnosť otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa v nevyhnutnom rozsahu. Ak aj došlo u matky k zmene pomerov a táto dobrovoľne neumožňuje otcovi tráviť čas s maloletým dieťaťom, keďže k súdnej úprave styku otca s maloletým dieťaťom nedošlo, nie je možné podmieňovať platenie výživného v nevyhnutnej miere so stretávaním sa otca s dieťaťom.

3.V časti navrhovanej úpravy styku otca s maloletým dieťaťom na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej dospel súd prvej inštancie k záveru o čiastočnej dôvodnosti návrhu otca, a to pre skutočnosti vyplývajúce zo spisového materiálu sp. zn. 20P/11/2023 (s otcom predložených záznamov mal osvedčené, že matka v zaznamenaných pokusoch otca o nadviazanie telefonickú komunikáciu hovor od otca nezdvíha, z doložených sms správ vyplýva strohá odpoveď matky „všetko ok“ príp. „všetko je ok“ na otázky otca, ako sa má maloleté dieťa, kedy môže kočikovať syna, ako i na žiadosti, aby matka zaslala otcovi fotku dieťaťa). Konštatoval, že za účelom rozhodnutia o podanom návrhu otca si pripojil spisový materiál sp. zn. 20P/11/2023 o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, z ktorého vyplýva o. i.: matka v návrhu, v tlačive na dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, v časti „ďalšie skutočnosti, ktoré by mal súd zohľadniť“ uviedla, že „...maloletému synovi A. B. neprosieva, keď ho jeho otec bráva príliš často k svojej mame domov, kde už aj on býva, pretože keď mi ho donesie naspäť, tak maloletý syn je nervózny, podráždený, uplakáný, proste nesvoj...“ Preto navrhla, aby maloleté dieťa nestriedalo dve domácnosti tak často, „aby sa otec maloletého stretával so synom za prítomnosti matky 1-2krát do týždňa na max. 4hodiny“. Vo vyjadrení zo dňa 15.05.2023 matka opakovane uvádza, že otec bol osobou závislou na alkohole, ako aj na pervitíne. O tom vedela, ale otec jej neuviedol, že jeho prognóza je taká, že by mal doživotne abstinovať od nielen alkoholu, ale i všetkých psychotropných látok. Otec prišiel na styk s dieťaťom bežne pod vplyvom návykových látok, dňa 28.02.2023 urobila otcovi test na prítomnosť THC, s pozitívnym výsledkom. Počas kočikovania si otec dal cigaretu obsahujúcu marihuanu. Ďalej matka uviedla, že od nariadenia neodkladného opatrenia o jej osobnej starostlivosti a výživnom sa vzťahy výrazne zhoršili, otec ju neustále verbálne napáda, opakovane volá aj 50x za deň, vyhráža sa jej, prenasleduje ju. V prílohe vyjadrenia matka doložila sms správy, v ktorých komunikovala s otcom a vyzývala ho na „ukončenie pitia alkoholu“, ako aj správu z III. psychiatrického oddelenia H. E. K. zo dňa 20.04.2012 (viac ako 11 rokov starú), z ktorej vyplýva, že v danom čase otec užíval 12 rokov marihuanu, s frekvenciou 3-4xT, a 9 rokov pervitín s aplikáciou 3xD, bez potreby a schopnosti abstinencie od drog, jeho kritickosť k závislosti bola pri prijatí ošetrovateľom zhodnotená ako nedostatočná, následky otec bagatelizoval. Otec bol hospitalizovaný od 30.01.2012 do 20.04.2012, podstúpil detoxikáciu, spolupracoval a po zhodnotení prítomnosti náhľadu na ochorenia a stotožnení sa s rolou abstinujúceho, bol pacient prepustený v kompenzovanom stave do ambulantnej starostlivosti s odporúčaním prísnej doživotnej abstinencie od všetkých psychoaktívnych látok, a pri abstinencii posilňovací pobyt o tri mesiace v zariadení. Na pojednávaní dňa 19.05.2023 matka zopakovala, že otec dieťaťa užíva alkohol, drogy, napadol matku. Otec nemá také správanie, ktoré by tolerovala. Predovšetkým kvôli alkoholu s ním nechce byť. Navrhla, aby otec videl maloletého každú druhú sobotu alebo raz do týždňa. Otec na pojednávaní k tvrdenej závislosti uviedol, že začal chodiť na pravidelné sedenia u psychiatra, najbližšie sedenie má 19.06.2023, predloží lekárske správy. Zotrval na návrhu striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov na čas po rozvode manželstva, poukázal na ochorenie matky sklerózu multiplex.

4.Po oboznámení sa so skutkovým stavom tvrdným otcom v návrhu na úpravu styku otca s dieťaťom na čas do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu dospel súd prvej inštancie k záveru, že otec osvedčil dôvodnosť podania návrhu a potrebu neodkladnej úpravy, keď je v záujme maloletého dieťaťa právne ošetriť stretávanie sa otca s dieťaťom na čas do rozvodu manželstva a tým ustáliť právo otca a povinnosť matky rešpektovať právo dieťaťa na styk s druhým rodičom a tak vytvoriť podmienky, z ktorých budú rodičia vychádzať pri možnej

obnove komunikácie rodičov. Obaja rodičia zhodne uviedli, že - najneskôr po vydaní neodkladného opatrenia zo dňa 28.03.2023, č. k. 20P/16/2023 - 7 podľa matky, od mája 2023 podľa otca - došlo k vážnemu narušeniu komunikácie rodičov a rešpektovanie práva otca na styk s dieťaťom. Z vyjadrení rodičov dospel súd k záveru, že obaja rodičia prejavujú nervozitu - zrejme z očakávanej súdnej úpravy ich práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze - čo sa dá pochopiť, keďže zdravotný a/alebo psychický stav oboch rodičov je poznačený vážnymi diagnózami, u matky sklerózou multiplex, ktorá je údajne v stabilizovanom stave a u otca závislosťou na alkohole a omamných a psychotropných látkach. Za takto rodičmi tvrdeného stavu dospel súd prvej inštancie k záveru, že je potrebné zohľadniť zdravotný stav oboch rodičov, tento rešpektovať nielen vo vzťahu k ich vlastnej osobe, ale aj vo vzťahu k druhému rodičovi a maloletému dieťaťu prejavovaním rešpektovania stavu, dôstojnosti a práv druhého rodiča. S ohľadom na vek maloletého dieťaťa, ktoré má šesť mesiacov, a zdravotných stavov manželov, rozhodol o oprávnení otca stretávať sa s maloletým dieťaťom trikrát týždenne po dobu troch hodín od 15tej do 18tej, avšak len v prítomnosti matky a len v prípade, že otec sa pred stretnutím dobrovoľne podrobí vykonaniu testu na prítomnosť marihuany zo slín alebo z moču, ktorý je voľne dostupný v lekárňach a nebude vykazovať známky požitia alkoholu alebo iných omamných alebo psychotropných látok. K tomuto záveru dospel aj z dôvodu, že v čase rozhodovania súdu o podanom návrhu na vydanie neodkladného opatrenia, nie je otcom preukázaná liečba z jeho závislostí, naopak, z matkou doložených sms správ z roku 2023 je otcovi matkou vyčítané, že je opakovane opitý, agresívny, napadol matku s dieťaťom v náručí a i na pojednávaní dňa 19.05.2023 otec uviedol, že „začal“ chodiť na sedenia u psychiatra, teda súdu nie je preukázaná kritickosť otca k jeho ochoreniu a dodržiavanie abstinénčného spôsobu života otcom tak, aby nebol ohrozením pre matku a maloleté dieťa. Táto úprava styku otca s dieťaťom je podľa názoru súdu prvej inštancie primeraná k aktuálnemu skutkovému stavu a zodpovedá spravodlivému usporiadaniu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do vykonania riadneho dokazovania skutočného stavu veci a právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

5. Proti výroku II. uznesenia podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého namietajúc, že výrok uznesenia je v príkrom rozpore s jeho odôvodnením. Uviedla, že samotný súd má preukázané, že zo strany otca došlo a naďalej dochádza k atakom voči matke, pričom súdu bolo predložené aj trestné oznámenie na otca za nebezpečné prenasledovanie, ktorú skutočnosť súd úplne odignoroval. Pokiaľ by súd nehľadel výlučne na práva otca, ale i matky a dieťaťa, bol by si pred rozhodnutím aspoň vyžiadal správu z trestného konania a zistil by, že uvedené konanie je riešené v rámci Kriminálneho oddelenia Trnava, nakoľko otec svoje konania opakuje, vyhráža sa ako matke, tak i sociálnym pracovníkom. Pokiaľ ide o úpravu samotného styku, matka a aj dieťa majú tiež právo na súkromie, svoj vlastný rodinný život a aj právo na vykonávanie aktivít, ktoré matka uzná za vhodné. Styk trikrát do týždňa v trvaní 3 hodín je výrazným zásahom do jej súkromného a osobného života a znemožňuje matke a aj dieťaťu vykonávanie akýchkoľvek aktivít. Otec si vyžaduje od matky opakovane úplne nepodstatné údaje, matka mu nie je povinná odpovedať na každú otázku typu koľko váži dieťa, akú má veľkosť, keďže otcovi by nič nebránilo, aby sa na zdravotný stav dotazoval ošetrojúceho pediatra. Matka vyslovila výhrady v časti odôvodnenia, kde súd dáva na roveň zdravotný stav oboch rodičov majúc za prehnané, ak sa porovnáva stav, ktorý je fyzicky bez akýchkoľvek príznakov a zhoršenia stavu a stav psychický, ktorý si otec dieťaťa minimálne od roku 2012 sám a dobrovoľne spôsobuje. Výhrady vyslovila aj proti výroku II. v časti vykonávania testu na prítomnosť marihuany bez vykazovania známok vplyvu poukazujúc na to, že otec nebol používateľom výlučne marihuany, takže test na marihuanu (THC) nepreukazuje skutočný stav abstinencie. Zásadné výhrady vyslovila k samotnej skutočnosti vykonávania týchto testov, ktoré sa síce dajú bežne kúpiť v lekárni a môžu sa vykonať zo slín alebo z moču, avšak formulácia uznesenia je prakticky nevykonateľná. Podľa názoru matky súd opomenul uviesť, ako sa tieto testy majú vykonať, otec zaslal fotku testu THC avšak bez dátumu, následne zaslal testy s dátumom, ktoré už nie sú ako ten prvý (kde bolo aspoň uvedené že je to test THC) a nápadne sa podobali na testy slúžiace na testovanie koronavírusu. Navyše, ako má matka vyhodnotiť skutočnosť, či by otec vykazoval známky požitia alkoholu alebo iných omamných a psychotropných látok, ak takýto test zasiela otec fotkou. Matka konštatovala, že berie na vedomie snahu súdu zachovať väzby otca s maloletým, avšak tento sa nevysporiadal s objektívnou možnosťou vykonania a vyhodnotenia testov, ktorý by bol akceptovateľný výlučne vtedy, ak by bol urobený pred matkou, aby bolo objektívne možné posúdiť, či je z daného dňa, resp. či je urobený bezprostredne pred stykom s dieťaťom a či je testovaná vzorka skutočnou vzorkou otca. Mala za dôležité, aby súd jasne špecifikoval, kto a ako má vykonať tieto testy, a to aj prípadne cestou policajného oddelenia.

6.V doplnení odvolania zo dňa 21.08.2023 matka oznámila, že uznesenie súdu otec nevyužíva na umožnenie realizovania styku s dieťaťom, ale výlučne na šikanovanie a ako prostriedok vydierania matky. Otec ma tendenčné snahy zasielať krátke textové správy („prídem pre A.“, „čakám dolu“, „som tu“), pričom sa reálne ani nenachádza v blízkosti bydliska dieťaťa, aby navodil dojem skutočného záujmu o dieťa. Matka poukázala na lekársku správu L. E. predloženú otcom na pojednávaní dňa 28.07.2023, z ktorej jednoznačne vyplýva, že otec je osobou závislou na alkohole, má diagnózu 19.2, čo je závislosť polymorfná, t.č. aktívna od alkoholu a je používateľom omamných a psychotropných látok (t.č. liek neurol). Otec v snahe „uplatňovania si svojich práv“ dookola robí oznámenia o zanedbaní starostlivosti o dieťa zo strany matky, ktoré boli vyvrátené opakovanými návštevami sociálnych pracovníčok v bydlisku matky, neplní si riadne vyživovací povinnosť, výživné posielala v svojoľnej výške a v rôznom čase. Uznesenie bolo vydané dňa 20.06.2023, pričom otec toto reálne nemal v úmysle využívať, doposiaľ ho využil len dvakrát (účelovo pred pojednávaním) čo znamená, že nie je dôvod na jeho trvanie. Po nariadení neodkladného opatrenia samotný otec na pojednávaní dňa 28.07.2023 preukázal, že je osobou nespôsobilou k starostlivosti o dieťa z dôvodu jeho závislosti a psychiatrickej poruchy. Pokiaľ by súd jej odvolaciemu návrhu vyhovel, zabránilo by sa ďalšiemu šikanovaniu zo strany otca nielen voči matke, ale aj voči štátnym orgánom.

7. Otec vo vyjadrení sa k odvolaniu matky navrhol, aby odvolací súd potvrdil nariadené neodkladné opatrenie. Konštatoval, že odvolanie matky obsahuje ničím nepodložené subjektívne tvrdenia a fabulácie, ktoré sú z jej strany prikrášené, aby vyzneli vierohodnejšie. Poukazujúc na zápisnicu a zvukový záznam z pojednávania zo dňa 28.07.2023 uviedol, že na jednej strane matka tvrdí, že nechce upierať otcovi styk s maloletým, na strane druhej však robí všetko preto, aby tomuto styku zabránila. Sama matka potvrdzuje, že otec sa maloletému počas stretnutí, keď tieto do 5/2023 prebiehali venoval a sama dodáva, že by sa mal maloletému venovať aj viac. Názory prezentované matkou si absolútne rozporujú, na pojednávaní tvrdí, že nemá s ničím problém, súčasne nesúhlasí s navrhnutým neodkladným opatrením v časti úpravy styku a podáva odvolanie, v ktorom rozporuje všetky tvrdenia uvedené v konaní sp.zn. 20P/11/2023. Matka odmieta odovzdať otcovi maloletého na stretávanie bez akéhokoľvek rozumného a podstatného dôvodu, pri každom jednom stretnutí si vymyslí novú výhovorku, prečo styk nemôže prebehnúť. Otec konštatoval, že v priebehu konania priznal problémy s drogami a s alkoholom v minulosti, v prípade drog sa zúčastnil liečenia v centre v K., v prípade alkoholu má tento pod kontrolou, nepije a zároveň navštevuje sedenie u psychiatra. Z dôvodu, že boj so závislosťou nie je na mesiac či pol roka, sa rozhodol navštevovať ambulantne ordináciu psychiatrického lekára, psychiater v lekárskej správe konštatuje, že otec je síce závislý od alkoholu v zmysle definícií WHO, ale v súčasnosti nepije a nemá žiadne abstinenčné príznaky. Otec zdôraznil, že liečba akejkoľvek závislosti si vyžaduje pravidelné sedenia u psychiatra, terapie a konzultácie s odborníkmi, o čom matka (bez zdravotníckeho vzdelania) nemá ani len tušenie. Nemá žiadne abstinenčné príznaky, snaží sa pracovať so svojou diagnózou a alkohol už niekoľko mesiacov nepije. Nie je v poriadku, keď matka robí z neho psychiatrického pacienta, ktorý má byť najlepšie hospitalizovaný v kazajke napriek tomu, že otec chodí len na ambulantné sedenia, aby mal svoju diagnózu pod kontrolou. Faktom zostáva, že matka naozaj trpí sklerózou multiplex, otec však jej ochorenie spomenul len jedinýkrát na začiatku rozvodového konania a jej súčasný a budúci stav bude posudzovaný znalcom odborníkom a nie otcem, ktorý je laikom. Pokiaľ ide o predkladanie testov matka nezmyselne očakáva, že trikrát do týždňa bude na styk s otcem chodiť policajt s drágerom alebo zdravotník, ktorý na mieste a v prítomnosti matky odoberie krv a moč a spraví testy na drogy. Uvedené je absolútne nezmyselné a zo strany matky doslova šikanózne. Robí všetko, čo mu povie polícia, sociálne pracovníčky, či zákonná sudkyňa v rámci rozvodového konania, len aby mal možnosť vidieť vyrastať svoje dieťa. Matka zákerne klame a jediné čo ju zaujíma je, či otec do posledného centu uhrádza výživné. V stanovený čas otec vždy chodí k matke pred bytovku a zvoní, aby sa domohol stretnutia so svojim synom. Po nariadení neodkladného opatrenia prišlo zo strany matky k zmareniu každého jedného stretnutia, ktoré mal mať otec s maloletým, otec od mája 2023 nevidel svojho syna, a to všetko len preto, že sa matka rozhodla syna na styk neodovzdať. Otec uviedol, že je doslova zúfalý, syna nevidel od 5/2023 (videl ho len na fotkách), maloletý začne o chvíľu chodiť a vnímať svet viac, ako keď bol len novorodencom.

8.Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu matky navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdiť.

9.Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 C.m.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 C.s.p. a po oboznámení

sa s obsahom spisu, s obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 29P/11/2023 a odvolacom prieskume odvolaním napadnutého výroku II. rozhodnutia, dospel k záveru o splnení podmienok pre zmenu rozhodnutia v časti napadnutej odvolaním matky .

10.Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak .

11.Podľa § 324 ods. 1 C.s.p. pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12.Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13.Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

14. Podľa čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15.Vo vzťahu k odvolaniu matky zdôrazňuje, že účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, resp. osobami blízkymi , pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča, resp. osobou blízkou a neumožňuje vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov a súd môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má za preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 C.m.p.) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

16.Cieľom neodkladných opatrení je provizórna (dočasná) okamžitá úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť aspoň osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd

poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

17.V danej veci z obsahu spisu vyplýva, že matka sa návrhom doručeným na Okresný súd Trnava dňa 24.02.2023 domáha rozviesť manželstvo účastníkov uzavreté dňa 8.10.2022, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu L. A. a upraviť práva a povinnosti manželov (rodičov) k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva tak, že maloletý bude zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bude uložená povinnosť platiť na výživu maloletého sumou 300 eur mesačne. V priebehu tohto konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 20P/11/2023 (v ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté a uznesením vyhláseným v priebehu pojednávania nariadeného na deň 28.07.2023 bolo za účelom ďalšieho dokazovania pojednávanie odročené na neurčito), matka v podaní zo dňa 11.05.2023 s poukazom na správu ošetrojúceho lekára otca z roku 2012, obavu o maloleté dieťa a tvrdenú závislosť otca od návykových látok (alkoholu, drog) navrhla styk otca s maloletým dočasne zakázať do doby, pokiaľ otec nepreukáže spôsobilosť zvládnuť styk s maloletým dieťaťom v stave nevyklučujúcom jeho spôsobilosť v otázke styku. V priebehu pojednávania dňa 19.05.2023 matka k otázke styku uviedla jej predstavu tak, aby otec videl maloleté dieťa každú druhú sobotu, alebo raz do týždňa, v priebehu pojednávania dňa 28.07.2023 uviedla, že otec by bol s maloletým vždy cez víkendy na 3-4 hodiny, cez týždeň maximálne dvakrát do týždňa, a to v jej prítomnosti. Otec súhlasil s rozvodom manželstva a navrhol zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti rodičov s určením intervalu osobnej starostlivosti o maloleté dieťa každým z rodičov s tým, že právo zastupovať a spravovať majetok dieťaťa bude zverené obom rodičom a výživné nebude určené.

18.Okresný súd Trnava uznesením zo dňa 28.03.2023, č.k. 20P/16/2023-7 po návrhu matky nariadil neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej ponechal maloleté dieťa v osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal povinnosťou platiť výživné v sume 150 eur mesačne, vždy do 15-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou odo dňa vykonateľnosti uznesenia.

19.Odvolací súd s poukazom na dôvody odvolania matky a jeho rozsah, podrobil odvolaciemu prieskumu výlučne výrok II. rozhodnutia súdu prvej inštancie o úprave styku otca s maloletým dieťaťom. V tejto súvislosti musí zdôrazniť, že právo styku rodiča je špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností vznikajúce (o.i.) aj v dôsledku ukončenia partnerského vzťahu rodičov maloletého dieťaťa za stavu, kedy nie je o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov rozhodnuté, resp. kedy rodičia nie sú schopní dospieť k zhode v otázke styku rodiča nevykonávajúceho faktickú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Základným pravidlom, z ktorého by sa malo vychádzať je, že každý z rodičov má zásadné právo tráviť s dieťaťom jeho voľný čas úplne rovnocenne, so súčasným primeraným zohľadnením veku, vývinových možností a potrieb, zdravotného stavu, citových väzieb a skutočností v akej miere a akým spôsobom obaja rodičia doposiaľ zabezpečovali starostlivosť o maloleté dieťa.

20.Vychádzajúc z osvedčeného stavu veci sa odvolací súd zhoduje so súdom prvej inštancie v jeho záveroch o potrebe neodkladnej a dočasnej úpravy styku otca maloletým dieťaťom. Z obsahu spisu má osvedčené, že rodičia ako partneri nežijú v spoločnej domácnosti od februára 2023, faktickú starostlivosť o maloleté dieťa od toho času zabezpečuje matka, styk otca s maloletým dieťaťom do mája 2023 prebiehal po vzájomnej dohode rodičov (spravidla za prítomnosti matky), od toho času sa styk otca s maloletým dieťaťom nerealizuje. Zohľadňujúc priebeh konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod sp.zn. 20P/11/2023 o rozvod manželstva a úpravu pomerov rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva, je treba konštatovať v tomto konaní prezentovaný pozitívny postoj matky k otázke styku otca s maloletým, ktorá ho v priebehu pojednávania dňa 19.05.2023 navrhla upraviť tak, aby v jej prítomnosti „otec videl maloleté dieťa každú druhú sobotu, alebo raz do týždňa“, na ostatnom pojednávaní dňa 28.07.2023 navrhla styk upraviť v jej prítomnosti „cez víkendy na 3-4 hodiny a cez týždeň maximálne dvakrát do týždňa“, a to i napriek tomu, že v priebehu konania zároveň poukazovala na závislosť otca od návykových látok (alkohol, drogy). Za osvedčené (obsahom otcovou doloženou lekárskej správou z 19.06.2023) odvolací súd v čase rozhodovania má, že otec sa aktuálne podrobuje ambulantnej psychiatrickej liečbe a z obsahu doloženej lekárskej správou z 19.06.2023 nie

je možné vyvodiť, že by otec v súčasnosti požíval alkohol, resp. iné návykové látky (podľa vyjadrenia otca plne abstínuje od občasného užívania drog od 2/2023 a od alkoholu od 4/2023), v dôsledku čoho by jeho styk s maloletým dieťaťom, realizovaný v prítomnosti matky, mohol v súčasnosti z týchto dôvodov predstavovať ohrozenie života alebo zdravia maloletého dieťaťa. Za daného stavu odvolací súd vychádza z premisy o správnosti úvahu prvej inštancie o potrebe okamžite, do rozhodnutia vo veci samej (o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode) upraviť styk otca s maloletým dieťaťom a tento nastaviť spôsobom, že styk otca bude realizovaný výlučne v prítomnosti matky táto úvaha je naviazaná na ešte veľmi útlý vek maloletého (aktuálne má 8 mesiacov), na to, že maloletý nemal s otcom od mája 2023 žiaden kontakt a musí si postupne na prítomnosť otca navykať práve v prítomnosti matky ako osoby, ktorú pozná a ktorá pre neho predstavuje istotu a bezpečie.

21. Ku korekcii rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. pristúpil čo do rozsahu predbežne upraveného styku otca s maloletým dieťaťom, ktorý ponechal v rozsahu nastavenom súdom prvej inštancie počas pracovného týždňa, a to v každý utorok a štvrtok, vždy v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod., avšak počas víkendov ho zredukoval na každú druhú nedeľu v čase od 15:00 hod. do 18:00 hod. majú za to, že matka má spoločne s maloletým dieťaťom právo každý druhý víkend na vytvorenie väčšieho časového priestoru na realizovanie prípadných aktivít s maloletým dieťaťom aj mimo miesta svojho aktuálneho bydliska. Má za to, že takto nastavený rozsah styku otca s maloletým dieťaťom zodpovedá do rozhodnutia vo veci samej charakteru neodkladného opatrenia a pre otca predstavuje možnosť postupne si s maloletým dieťaťom na seba navykať a vytvárať si vzájomný vzťah.

22. Podmienku realizovania styku otca s maloletým dieťaťom, ktorú súd prvej inštancie upravil (bez návrhu) vo výroku II. rozhodnutia - dobrovoľné podrobenie sa otca pred určeným stretnutím vykonaniu testu na prítomnosť marihuany zo slín alebo z moču, preukázanie sa matke negatívnym výsledkom a nevykazovanie zjavných známkov požitia alkoholu alebo iných omamných alebo psychotropných látok, odvolací súd považuje aktuálne za nadbytočnú a zmätočnú. Zdôrazňuje, že výrok rozhodnutia je jadrom celého rozhodnutia, ktorým sa určujú konkrétne práva a povinnosti účastníkov konania, ktorý musí v presnej, stručnej a úplnej formulácii vyjadriť záver súdu o otázke, ktorá je predmetom rozhodnutia spôsobom, aby ho bolo prípadne možné vynútiť jeho výkonom. Má za to, že obsahová formulácia výroku II. v uvedenej časti týmto požiadavkám nevyhovuje, je zmätočná, nie je z nej jednoznačne zrejmé, akým spôsobom, v akej forme a kde by sa mal otec podrobovať pred stykom testom a navyiac navodzuje situáciu, v ktorej možnosť realizovania styku otca s maloletým dieťaťom bude (bez ďalšieho) závisieť od subjektívneho posúdenia matky, či otec vykazuje alebo nevykazuje zjavné známky požitia alkoholu alebo iných omamných alebo psychotropných látok. Z odvolania matky a vyjadrenia otca k odvolaniu navyiac vyplýva, že táto povinnosť otca a oprávnenie matky predstavuje pre rodičov ďalší priestor, v ktorom ich neschopnosť vo veciach maloletého dieťaťa vzájomne konštruktívne komunikovať postupne graduje (podľa otca sa jeho styk s maloletým dieťaťom po nariadení neodkladného opatrenia vôbec nerealizuje). K možným obavám matky, týkajúcich sa tvrdenej (ale aktuálne neosvedčenej) závislosti otca od návykových látok dodáva, že súd a aj ostatní účastníci majú k dispozícii prostriedky, ktorými môžu v záujme maloletého dieťaťa a potreby okamžitej ochrany jeho života a zdravia, rýchle a efektívne reagovať na osvedčené zistenia o prípadnom požívaní návykových látok otcom.

23. V nadväznosti na uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

24. Na rodičov maloletého dieťaťa apeluje, aby sa v záujme optimálneho, zdravého duševného vývoja dieťaťa pokúsili v otázkach súvisiacich s jeho výchovou nájsť aspoň základné obojstranne prijateľné východiská vzájomnej koexistencie a pokúsili sa na znesiteľnú mieru skultivovať svoj vzájomný vzťah, ktorého aktuálnu komplikovanosť je možné vyvodiť jednak z obsahu predmetného spisu, ako aj spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 20P/11/2023. V posudzovanej veci musí (vychádzajúc z osvedčeného stavu existujúceho v čase rozhodovania tak súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu) konštatovať, že rodičia ani po poskytovaní poradenstva Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Trnave nie sú naďalej schopní konštruktívne komunikovať o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, vzájomne na seba podávajú trestné oznámenia, obviňujú sa z arogantného a nátlakového správania, z doložených sms správ vyplýva ich až nepriateľský vzájomný postoj, ich chovanie signalizuje uprednostnenie „boja o dieťa“, pred záujmom o potreby maloletého dieťaťa, majúceho právo na pokojné rodinné

prostredie. Pozornosť rodičov upriamuje na to, že ich syn vzhľadom na útlý vek, potrebuje v prvom rade vyrastať v prostredí vzájomného rešpektu, neupierania práva na oboch rodičov a v prostredí, v ktorom obaja rodičia dokážu rešpektovať úlohu a postavenie druhého rodiča v živote dieťaťa, a v tomto smere sa dokážu v prípade potreby aj vzájomne podporiť. Rodičia by si mali uvedomiť, že svojim aktuálnym vzájomným postojom a chovaním, vzájomnou nespôluprácou, neschopnosťou konštruktívne komunikovať vo veciach týkajúcich sa dieťaťa, vzájomnými atakmi, pôjdu v konečnom dôsledku len proti záujmu maloletého dieťaťa, ktorému tým budú odopierať právo na pokojné a konfliktami rodičov nezaťažované detstvo. Rodičom dáva do pozornosti, že jedným z ukazovateľov schopnosti rodičov si riadne plniť rodičovské povinnosti je (o.i.) aj ich schopnosť akceptovať a rešpektovať dôležitosť postavenia druhého rodiča pri výchove maloletého dieťaťa, ako aj ich postoj k doposiaľ nariadenej dočasnej úprave pomerov rodičov k maloletému dieťaťu. Zdôrazňuje im, že všetky tieto okolnosti bude súd prvej inštancie preskúmať a zohľadňovať v konaní o veci samej, v ktorom je povinný vykonať dokazovanie (aj bez návrhu) v rozsahu potrebnom pre zistenie skutočného stavu vecí.

25.O trovách konania rozhodne súd v rozhodnutí, ktorým konanie končí (§ 52, § 58 C.m.p.).

26.Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods.1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).